

Ramon Gómez Molina

Amb l'esguard indiferent de la Deessa

Tinet
www.tinet.cat

*Potser demà tinguem que asseure'ns
davant els nostres fills i dir-los que
vam ser derrotats. Però no podrem
mirar-los als ulls i dir-los que viuen així
perquè no ens vam animar a lluitar.*

Gandhi

No fa gaire vaig anar a la plaça Catalunya per oferir el meu suport a la joventut «indignada» que hi acampava. A la deessa blanca l'envoltaven un fotimer de cartells amb eslògans exaltadament cridaners, alguns dels quals em feren recordar un fet que esdevingué ara farà uns trenta-cinc anys al mateix indret. Més o menys succeí d'aquesta manera.

Haviem de creuar la plaça Catalunya per arribar, per la via Laietana, fins els sindicats, que llavors encara se'ls anomenava «verticals». Pels vents que bufaven, aquests sindicats tendien a horitzontalitzar-se, malgrat les pressions a què eren sotmesos des de dalt.

Cada minut que passava, se sumava més i més gent a la manifestació. Potser tota la gentada que hi anàvem no ho feia per idèntics motius. Nosaltres ho fèiem per reivindicar un conveni col·lectiu menys restrictiu del que ens havien atorgat a dit.

Sabíem prou bé que la plaça Catalunya era clau per les nostres aspiracions d'arribar al cap davall de la via Laietana.

Era de preveure: des de Pelai es veien els temuts uniformes grisos de la policia, alguns a cavall, i les porres desembeinades.

Llavors els caps de la manifestació decidiren que una part d'ella anés a poc a poc fins la Rambla i una altra part s'adrecés per Bergara.

Els que van anar per aquest carrer aconseguiren arribar a la plaça sense gaires entrebancs; mentrestant, l'altra colla detenia el seu recorregut per temor als homes uniformats de gris i llurs bèsties.

Aquests últims, en adonar-se que podien restar perillosament envoltats, es van retirar, amb tots els seus efectius, al centre de la plaça.

La blanca deessa, emmirallada dins el petit llac, mirava de cua d'ull tant el desplegament policíac com l'avançament dels manifestants. Era de suposar que ella temia més a uns que als altres. Arribà un moment en què els homes vestit de gris s'aturen i no retrocedeixen més, i els manifestants, a l'inrevés, dubtem, vacil·lem...

Les dues parts enfrontades ens mirem, sinó amb rancúnia, sí buscant una sortida més o menys airosa.

Tres companys i jo decidim sortir de la colla i apropar-nos als grisos per a parlamentar. Uns trenta metres ens separen. Ens acostem més i més, temorencs. Sembla que el tinent que comanda aquelles forces s'avé a parlar amb nosaltres. Avancem una mica més.

El company que tinc al costat esquerre, sorprès per alguna cosa que ha vist, exclama:

—iHostia, mi padre!

Arribem a l'alçada de l'oficial, el qual ens dóna el «bon dia» amb aquesta comminació:

–*Os doy tres minutos para que os disolváis.*

–*Capità, compti que la vaga es autoritzada.*

–*No soy capitán, aún...*

–*Perdoni, però...*

–*La huelga es legal, però la manifestación no. Por tanto, ¡a escampar! Os queda un minuto.*

–*La huelga lleva consigo la manifestación. El gobernador civil la ha permitido al no prohibirla.*

–*Lo que ocurre es que Sánchez Terán es un hijo de perra que juega a ser liberal porque no se opone a ciertas cosas y luego nos envía a nosotros a hacer la faena sucia. Os quedan treinta segundos...*

Els policies estan preparats amb les viseres protectores i les porres a punt. Els cavalls, neguitosos, piquen de peus sobre les llambordes amb un so ominós.

El tinent es posa el xiulet als llavis per donar l'ordre d'atacar, quan el meu company de l'esquerra, crida:

–*Papá, de esta carga te vas a arrepentir. Pisas nuestros derechos sindicales más esenciales...*

–*Juan, esta noche hablaremos tú y yo, ¿entiendes bien?*

–*No quiero entender nada, papá; a partir de ahora no me verás más; me marcho de casa. Somos incompatibles, papá.*

–*Obedezco órdenes, ¿sabes?*

–Potser, capità, abans de donar l'ordre, valdria la pena que ens donés el temps just per resar un parenostre.

–*Teniente, sólo teniente!* –rectificà l'oficial–. *Ahora venís sumisos y casi casi rogando, y cuando estáis entre aquéllos* –i indicà la gernació de manifestants que envoltaven físicament la plaça Catalunya, indiferent a l'esguard de l'estàtua d'en Josep Clarà– *nos llamáis de todo...*

–Nosaltres no, capità!

–*¡Teniente, cojones!!* –bramà el tinent, fora de si.

Com si l'haguessin escoltat, comencen a sorgir frases entre la multitud, que desafortadament crida: «*iHijos de la gran puta!*», «*iDesertores del arado!*», «*iAsesinos!*», «*iHerederos de Franco!*» i altres exabruptes tant o més punyents que els que acabem de citar perquè els relacionaven a llurs mares.

Uns segons abans que l'oficial fes sonar el xiulet, un gris, que pel que es veia donava a entendre que era un assidu lector del «*guerrero del antifaz*», va sortir de les files armades i es llançà, brandant ostentosament la porra, contra el gruix de la manifestació. Va ser tan forta la seva embranzida, que en pocs moments va quedar envoltat pels nostres avalots, els quals es van tornar i el van estossinar prou bé.

En veure com havien rebut els vaguistes l'agossarat policia, diversos companys se li apropa per ajudar-lo. Cops de porra van, cops de porra venen. Els vaguistes es defensen amb els punys i puntades de peu. Lluita desigual, com sempre.

“La Deessa”, d’en Josep Clarà, situada al bell mig de la plaça Catalunya de Barcelona. (Foto de l’autor.)

En aquell moment, el *guerrero del antifaz* rep un cop de puny a la cara i, empenyat, llança la porra i treu l'arma reglamentària. Aquest gest, massa ràpid, el fa lliscar i cau desplomat sobre l'asfalt, a la vegada que la pistola cau a terra i es dispara.

La detonació s'escampa per tota la plaça i espanta els coloms i els vaguistes; en canvi, la deessa, impertèrrita, sembla que somriu sorneguera, aliena a les nostres cuites.

Manifestants i transeünts tafaners comencen a córrer Rambla avall, Pelai amunt i enrere per Bergara, sense parar.

Els grisos deixen d'empaitar la gent i es concentren a detenir alguns escamots que creuen sospitosos.

Nosaltres, els tres que vam anar en qualitat de parlamentaris davant l'oficial, que no poguérem participar en els aldarulls perquè érem al seu costat, ens portaren amb pocs miraments cap a la *tocinera* i, amb ella, a la comissaria de via Laietana.

El fill del tinent venia amb nosaltres. Després de dotze hores detinguts i sense cap interrogatori previ, ens deixaren en llibertat.

La premsa del dia següent reconeixia que els grisos, quant a la nostra manifestació, s'havien extralimitat i que el govern civil hi prenia mesures.

El tinent el van jubilar al cap de dos mesos. El seu fill, amb el pas del temps, es convertí en un dels líders sindicals més combatents que portaren la democràcia. Aquells policies, també amb el pas del temps, saberen canviar d'indumentària i alhora de color, i algú assegura que també de mentalitat...

Primera edició en ePUB i PDF: març de 2014.

Publicat a www.tinet.cat.

Diputació Tarragona

Distribució sota llicència "[Reconeixement –
No Comercial – Sense Obra Derivada
\(by-nc-nd\) 3.0 Espanya](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/)" de Creative Commons.

